ZAŁĄCZNIK
do ZARZĄDZENIA Nr 8/2026/2027
Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące
z dnia 16 października 2026 r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC DZIECKA PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA TRUDNE OBOWIĄZUJĄCA W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. IRENY SENDLEROWEJ W WIELKIEJ ŁĄCE

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2026.820 t.j.) – w zakresie realizacji prawa do nauki oraz zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu w szkole.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych... (Dz.U. z 2020 r. poz. 1309 t.j.).
3. Art. 26 Kodeksu karnego (Dz.U.2026.1342 t.j.).

Cel procedury:

Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego dzieci, uczniów oraz pracowników, a także spójnego, spokojnego i adekwatnego reagowania na zachowania trudne. Działania podejmuje się z poszanowaniem godności, praw, wieku, możliwości komunikacyjnych, stanu zdrowia i indywidualnych potrzeb dziecka.

Zakres i definicja:

Procedura dotyczy wszystkich pracowników szkoły, w tym nauczycieli oddziałów przedszkolnych, nauczycieli współorganizujących kształcenie, pomocy nauczyciela, specjalistów oraz pracowników administracji i obsługi. Rodzice/opiekunowie są informowani o zdarzeniach i zapraszani do współpracy.
Za zachowania trudne w rozumieniu procedury uznaje się w szczególności: bicie, kopanie, plucie, gryzienie, szczypanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, groźby, niszczenie mienia, gwałtowne wybuchy złości stwarzające zagrożenie, samookaleczanie lub inne zachowania autoagresywne.

Zasady ogólne:

1. Priorytetem jest ochrona życia i zdrowia oraz przerwanie bezpośredniego zagrożenia.
2. Reakcja powinna być spokojna, stanowcza, proporcjonalna do sytuacji oraz dostosowana do wieku i rozwoju dziecka.
3. Należy oceniać zachowanie, nie etykietować dziecka; zakazane są obrażanie, zawstydzanie, grożenie, ośmieszanie i stosowanie kar fizycznych.

4. Komunikaty powinny być krótkie, konkretne i spokojne; należy ograniczyć liczbę osób mówiących do dziecka i ograniczyć bodźce.
5. Nie pozostawia się bez nadzoru ani dziecka w kryzysie, ani pozostałych dzieci. Wzywa się pomoc pracownika, jeśli sytuacja tego wymaga.
6. W przypadku dziecka posiadającego IPET lub inne ustalenia wspierające stosuje się uzgodnione strategie, o ile są bezpieczne i adekwatne do sytuacji.
7. Nie stosuje się rutynowo przymusu fizycznego, izolowania jako kary ani pozbawiania dziecka kontaktu z dorosłym.

Postanowienia szczegółowe:

1. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły (nauczyciela, specjalisty, pomocy nauczyciela, pracownika obsługi) jest natychmiastowe reagowanie na przejawy autoagresji i agresji dzieci.

2. Nauczyciel, wychowawca lub pomoc nauczyciela, w momencie zauważenia pierwszych symptomów pobudzenia lub dyskomfortu u dziecka, podejmuje niezwłoczne działania profilaktyczne i wyciszające, u uczniów z orzeczeniem - zgodnie z ustaleniami zawartymi w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym (IPET).

3. W przypadku, gdy zachowania trudne nadal nasilają się, należy:

    - odizolować ucznia przejawiającego zachowania niepożądane poprzez odprowadzenie go do bezpiecznego, cichego miejsca pod opieką wyznaczonego pracownika, LUB

    - w przypadku braku możliwości bezpiecznego wyprowadzenia ucznia – niezwłocznie wyprowadzić z sali pozostałych uczniów, zapewniając im opiekę innego nauczyciela lub pracownika szkoły.

4. Jeżeli próby wyciszenia nie przynoszą poprawy, a zachowanie ucznia stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia jego samego lub innych osób, nauczyciel lub inny pracownik szkoły ma prawo i obowiązek zastosować przytrzymanie zabezpieczające (fizyczne). Działanie to podejmuje się wyłącznie w granicach stanu wyższej konieczności (art. 26 Kodeksu Karnego), stosując siłę adekwatną do sytuacji, jedynie w celu unieruchomienia ucznia i zapobieżenia urazom. Przytrzymanie musi zostać przerwane natychmiast po ustaniu zagrożenia.

5. O wystąpieniu nasilonego ataku agresji lub autoagresji oraz zastosowaniu środków ochrony, szkoła niezwłocznie powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych ucznia oraz Dyrektora szkoły.

6. W sytuacji, gdy eskalacja zachowań zagraża zdrowiu lub życiu ucznia, a działania personelu szkoły są niewystarczające do opanowania kryzysu, szkoła niezwłocznie wzywa Państwowe Ratownictwo Medyczne (numer alarmowy 112). Wezwanie pomocy medycznej odbywa się niezależnie od faktu nawiązania kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi.

7. Nauczyciel, specjalista lub osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad uczniem w momencie zdarzenia, ma obowiązek niezwłocznie poinformować o nim wychowawcę klasy/grupy.
8. Rodziców dziecka poszkodowanego informuje się o zdarzeniu, urazie i udzielonej pomocy, z poszanowaniem prywatności innych dzieci. Nie przekazuje się danych ani informacji poufnych dotyczących drugiego dziecka ponad to, co jest konieczne.
9. Z każdego zaistniałego zdarzenia o charakterze agresywnym lub autoagresywnym sporządza się pisemną notatkę służbową (Załącznik nr 1). Notatka jest przechowywana w dokumentacji dziecka prowadzonej przez wychowawcę.
10. Wychowawca klasy/grupy zapoznaje rodziców/opiekunów prawnych z treścią notatki służbowej podczas najbliższego kontaktu (osobistego lub za pośrednictwem dziennika elektronicznego), co rodzice potwierdzają podpisem lub zwrotnym potwierdzeniem w systemie elektronicznym.
11. W przypadku powtarzania się zdarzeń wychowawca we współpracy z nauczycielami i specjalistami analizuje dokumentację i obserwacje, rozpoznaje okoliczności oraz konsultuje działania z rodzicami, aby ustalić plan zapobiegania eskalacji zachowań trudnych.
12. Jeżeli wsparcie szkolne jest niewystarczające szkoła przedstawia i rekomenduje rodzicom dodatkowe formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej lub konsultacji medycznych (w tym psychiatrycznych), wspierających funkcjonowanie dziecka.
13. W przypadku długofalowego braku poprawy, permanentnego zagrożenia bezpieczeństwa innych osób oraz wyczerpania wszelkich możliwych form wsparcia realizowanych w szkole, Zespół wraz z Dyrektorem szkoły może rekomendować rodzicom rozważenie zmiany formy kształcenia (np. wnioskowanie o zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia lub zmianę placówki na szkołę specjalną/integracyjną) – procedowane jest to zawsze w porozumieniu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
14. W przypadku odniesienia uszczerbku na zdrowiu przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły w wyniku zachowania agresywnego ucznia, poszkodowany lub świadek zdarzenia niezwłocznie informuje Dyrektora szkoły, a w razie potrzeby wzywane jest pogotowie ratunkowe. Zdarzenie to podlega odrębnej procedurze wypadków przy pracy.
15. W sytuacjach kryzysowych nieobjętych niniejszą procedurą, wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są postępować zgodnie z aktualną wiedzą pedagogiczną i medyczną, kierując się bezwzględną zasadą ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Postanowienia końcowe:

1. Procedura postępowania wobec dziecka przejawiającego zachowania trudne obowiązuje wszystkich pracowników Szkoły podstawowej im. Ireny Sendlerowej w Wielkiej Łące oraz rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do szkoły.

2. Z procedurą postępowania wobec dziecka przejawiającego zachowania trudne rodzice/opiekunowie prawni zostają zapoznani poprzez umieszczenie dokumentu na stronie internetowej szkoły. Obowiązkiem rodziców/prawnych opiekunów jest bieżące kontrolowanie wpisów w dzienniku elektronicznym Vulcan oraz na stronie internetowej placówki.
3. Procedura obowiązuje od dnia 16.10.2026 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1

do Procedury postępowania wobec dziecka przejawiającego zachowania trudne

Wielka Łąka, dnia ..... r.

NOTATKA ZE ZDARZENIA

1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Data i godzina zdarzenia: .....

Miejsce zdarzenia: .....

Imię i nazwisko ucznia: .....

Klasa: .....

Osoby uczestniczące / świadkowie zdarzenia:

.....

2. OPIS PRZEBIEGU ZDARZENIA

(Należy krótko opisać zachowanie ucznia, czynniki, które mogły je wywołać oraz skutki, np. zniszczenie mienia, urazy):

.....

.....

.....

.....

3. ZASTOSOWANE DZIAŁANIA I PROCEDURY (Zaznaczyć właściwe znakiem X):

[ ] Próba wyciszenia ucznia
[ ] Odizolowanie ucznia od grupy (odprowadzenie do bezpiecznego miejsca)
[ ] Zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom (np. wyprowadzenie klasy z sali)
[ ] Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej ofierze agresji / autoagresji
[ ] Przytrzymanie zabezpieczające ucznia (w ramach stanu wyższej konieczności – art. 26 KK)
[ ] Telefoniczne wezwanie rodziców / opiekunów prawnych na teren szkoły
[ ] Wezwanie Państwowego Ratownictwa Medycznego (pogotowia – nr 112)
[ ] Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej / wspierającej z rodzicami po zdarzeniu
[ ] Inne działania (opisać jakie): .....
……...…….....……
……...……
……...……

4. INFORMACJE KOŃCOWE

Osoby poinformowane o zdarzeniu (np. Dyrektor, Wychowawca, Pedagog):

……...…….....……
……...……

.....
(czytelny podpis osoby sporządzającej notatkę)

5. POTWIERDZENIE ZAPOZNANIA SIĘ RODZICA / OPIEKUNA PRAWNEGO:

Potwierdzam zapoznanie się z przebiegiem zdarzenia oraz podjętymi przez szkołę działaniami.

….....
(data i podpis rodzica / opiekuna prawnego)